

DIAKONHJEMMET BARNEHAGE BORGENSEIEN

TOMMELITEN ÅRSPLAN 2020–2021

*Den gode samtalen
- mer enn bare prat*

Diakonhjemmet Omsorg

1. Om barnehagen

Borgenveien barnehage er en del av Diakonhjemmet Omsorg og jobber ut fra mottoet «Engasjert for mennesket» og visjonen «Nyskaper i tjeneste for vår neste».

Vi ønsker å strekke oss mot vårt motto gjennom å møte hvert enkelt barn og deres familie der de er. Vi skal jobbe aktivt med å bygge gode relasjoner og et fellesskap preget av respekt, nestekjærlighet og omsorg. For oss vil det å være nyskapende komme til uttrykk gjennom vårt arbeid med å bygge et fagmiljø hvor vi følger samfunnets utvikling og ny forskning og derav legger et godt grunnlag for endring innad i barnehagen.

Vår diakonale profil skal være synlig i møte med barn og foreldre, både i det daglige og i spesielle eller vanskelige livssituasjoner.

- Foreldresamarbeid

Av smittevernhensyn har vi ikke planlagt noen foreldrearrangement i barnehagen i nærmeste framtid. Høstens foreldremøter blir gjennomført digitalt og vi vil følge med på videre anbefalinger fra myndighetene for de planlagte foreldremøtene som pleier å være i februar. Foreldresamtaler gjennomføres som vanlig i barnehagen hvis ikke vi kommer over i et annet tiltaksnivå. Med færre fysiske møtepunkter blir det viktigere med digital kommunikasjon. Barnehagene på Diakonhjemmet tar nå i bruk kommunikasjonsverktøyet MyKid for å lette informasjonsflyten mellom hjem og barnehage.

I tillegg til å yte omsorg av høy kvalitet for barna i barnehagen er vi opptatt av å gi støtte til familien. Våre barnehager har valgt foreldreveiledningsprogrammet ICDP som metode for arbeid med både foreldre og personale. ICDP er et veiledningsprogram som er utviklet for å støtte omsorgspersoner i de vanlige hverdagsutfordringene de står i og bevisstgjøre på hvordan vi kan justere oss til det enkelte barn til enhver tid har behov for. Målsetningen er at omsorgsgiverne skal bli trygge i rollen sin ved å bli bevisst på hva de gjør som er bra for barna. Veiledningen gir deg ikke en oppskrift, men hjelp til å finne egne løsninger. Vi har fått midler til å starte opp et prosjekt der vi kan tilby foreldreveiledning i gruppe etter stengetid med barnepass for deltagerens barn. Pga. pandemien er oppstart utsatt til neste høst, men vi vil starte verving av deltagere i løpet av våren.

- Samarbeid i barnehagen

Borgenveien barnehage har fire avdelinger, og barn og ansatte har fast base på hver sin avdeling. Samtidig er vi en barnehage hvor ansatte har felles ansvar for alle de 56 barna på huset. For å styrke dette fellesskapet og dra nytte av at vi er mange, samarbeider vi normalt på ulike måter i hverdagen både med faglige samlinger og refleksjoner for personalet og med arrangementer og lek for barna. Pga. smittevernhensyn blir det mindre samarbeid på tvers av avdelingene dette barnehageåret, men vi tror at barna opplever gode hverdager i barnehagen som er tilnærmet normale på sin avdeling.

- Samarbeid med utdanningsinstitusjoner

Borgenveien er praksisbarnehage for barnehagelærerstudenter ved Oslomet. Vi tar imot studenter fra ulike årskull og stiller barnehagen til disposisjon når studenter har behov for en arena der de kan gjennomføre ulike arbeidskrav eller observasjoner.

Barnehagen er også godkjent lærebedrift, og har en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget på avdeling Veslefrikk.

Barnehagene på Diakonhjemmet har inngått en samarbeidsavtale med sosionomutdanningen på VID. I denne avtalen åpner vi for studentpraksis i barnehagene og VID tilbyr våre ansatte mulighet for å delta på enkelte forelesninger av relevant karakter.

- Miljøfyrtårn

Fjorårets satsningsområde hadde tittelen «Vi passer på jordkloden sammen», med utgangspunkt i miljøvern og bærekraft. Vi tar med oss dette arbeidet videre og har i samarbeid med resten av Diakonhjemmet Omsorg satt gang et arbeid med å bli sertifiserte som Miljøfyrtårn.

Med ønsker om et godt samarbeid!

Lisbet Røsok Maloku, styrer i Borgenveien barnehage

2. Satsningsområde: Den gode samtalen, mer enn bare prat

«Den gode samtalen» tar utgangspunkt i vårt verdigrunnlag og vårt syn på felleskap og relasjoner.

Vi støtter barnas utvikling ved å skape gode og trygge relasjoner hvor de kan oppleve respekt, nestekjærlighet og omsorg. Disse verdiene blir da synlige når vi skaper rom for møter mellom mennesker der den gode samtalen spiller en vesentlig rolle.

Hva er en god samtale? Vi mener at en god samtale skal blant annet være preget av anerkjennelse, forståelse, nysgjerrighet og toleranse. En god samtale er mer enn utveksling av informasjon og den har som mål å påvirke positivt relasjonene mellom barn og voksne, mellom ansatte og mellom ansatte og foreldre. En god samtale er en dialog, der du lytter mer enn du snakker og spør mer enn du forteller.

2020-2021 blir en periode der våre muligheter til å møtes fysisk er begrenset og det er derfor utrolig viktig å benytte oss av de gode samtalene i hverdagen for å ta vare på de trygge relasjonene og hjelpe barna til å bygge psykisk robusthet, til å føle tilhørighet og til å oppleve at man ikke står alene når det blir vanskelig. Barnehagen har et viktig samfunnsmandat og dette har blitt enda mer synlig i denne perioden. Vår barnehage ønsker å være en god støttespiller for barn, foreldre og samarbeidspartnere og vi bruker den gode samtalen til å nå våre mål og virkeliggjøre verdiene våre. Den gode samtalen brukes aktivt og bevisst i møte med barn, ansatte og foreldre. Årsplanen vår gjenspeiler hvordan den gode samtalen kan praktiseres i lys av våre mål og satsningsområder.

Barnehagens mål for dette barnehageåret

Hovedmål: Bli gode samtalepartnere som er til stede med kroppen, hjertet og hodet

Mål for den gode samtalen med barn:

- Vi snakker med og ikke til barn.
- Vi tar barnas perspektiv gjennom en åpen og genuin interesse for hvordan barn tenker
- Vi tar ansvar for å skape tillit og gjensidighet i dialogen med barna
- Vi sikrer at alle barna blir sett, får støtte og oppfølging.
- Vi støtter barna i å utvikle en god samtalekompetanse i møte med andre.
- Vi er barnas tolk og hjelper dem med å sette ord på og språkliggjøre budskapet sitt

- Vi støtter barnas uttrykk, nysgjerrighet og undring.
- Vi er gode samtalepartnere som gjennom åpne spørsmål støtter og oppmuntrer barna til å finne egne løsninger

Mål for den gode samtalen med foreldrene:

- Vi har respekt for foreldrene ståsted og møter dem med en veiledende holdning.
- Vi jobber systematisk med foreldresamtaler og -veiledning.

Mål for den gode samtalen mellom medarbeidere:

- Vi møter hverandre med forståelse og respekt.
- Vi jobber systematisk med kollegaveiledning i gruppe og for enkeltansatte.

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Voksne skal lytte og anerkjenne og være et støttende stillas for barns ulike non verbale og verbale uttrykk
- Personalet på Tommeliten skal til enhver tid være gode rollemodeller i en god dialog sammen med barna

3. Tilvenning

Når barnet begynner i barnehagen skal vi samarbeide med foreldrene, legge til rette for en god tilvennings prosess, der vi sammen utarbeider en «plan» for best mulig oppstart for barnet.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Trygge relasjoner
- Tilpasse opplegget for tilvenning til hvert enkelt barns behov
- Foreldrene skal føle seg velkomne i barnehagen
- Oppflytting til ny avdeling forberedes med fokus på at barna skal bli kjent med lokalene på ny avdeling og med personalet

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Alle barn får en kontaktperson
- Minst en ukes tilvenning
- Barn er ikke alene i barnehagen før tidligst dag tre
- Flest mulig besøk i barnehagen på våren for nye barn

4. Vennskap og fellesskap:

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Rammeplanen for barnehager sier at barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Alle barn skal få hjelp av personalet til å ha noen å leke med

- Alle barn skal få erfare at de er betydningsfulle for fellesskapet
- Barna skal få støtte i å utvikle gode samspillsegenskaper
- Barna skal kunne sette ord på egne og andres følelser

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Barna skal få gode muligheter til å oppleve glede og mestring igjennom det å hjelpe og glede andre mennesker.
- Veilede og støtte barna inn i gode positive samspill med andre barn og voksne.
- Alle barna skal oppleve og føle at de har en god tilknytning i små og store grupper.

5. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, lekens egenverdi skal anerkjennes. I Rammeplanen står det at barnehagen skal ha gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. For barn er det å leke et mål i seg selv.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Skape gode vilkår for lek
- Personalet skal involvere seg i barns lek og bli en god lekepartner
- Oppdage og støtte barna som trenger hjelp til å utvikle god lekekompetanse
- Leken bør og skal være lystbetont, og stimulerende for alle barna på TL

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Skape gode rammer for barns lek. Dele barna opp i små og store grupper.
- Voksne bør og skal være støttende og veilede barna inn i gode lekesekvenser. Samt veilede og hjelpe barna om det oppstår uenigheter mellom barna.

6. Læring

I Rammeplanen for barnehagen står det at barna skal «stå det barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt». Rammeplanen belyser at personalet skal være oppmerksom på barnas interesser, initiativ, kreativitet.

Personalet bør og skal støtte barna videre i deres refleksjoner og sørge for en god progresjon i barnehagens innhold.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Skape et stimulerende miljø som støtter opp om barns lyst til å utforske og lære
- Legge til rette for at barna kan bidra til egen og andres læring (utforske, lære å stille spørsmål og undre seg)

- Gripe fatt i barnas interesser
- Undre seg sammen med barn,
- Støtte barnas egen undring og utforskning
- Tilby inspirasjon, gi rike opplevelser

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet på Tommeliten skal ikke være belærende, men undre seg sammen med barna.
- Voksne bør og skal støtte barna i deres måte å lære på
- Skape et stimulerende miljø hvor læring forekommer
- Videre utvikle og tilføre nye elementer for barns læring.

7. Kommunikasjon og språk

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehage hverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Rammeplanen benevner at barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Vi skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Stimulere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Personalet skal ta ansvar for å skape gode dialoger der vi snakker med og ikke bare til barn
- Stille spørsmål som inviterer til en god samtale
- Hjelp barna til å få formidlet budskapet i dialogen med andre, være barnas tolk

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Voksne skal tolke barnas ulike kommunikasjonsformer.
- Bruke språket aktivt i alle hverdagssituasjonene våre.
- Barna skal ha rett på å ha sin måte å uttrykke seg på
- Voksne skal og bør anerkjenne barnas kommunikasjon, både verbalt og nonverbalt.
- Vi skal ha bøker som er tilpasset barnegruppen, samt ha faste lese stunder i små og store grupper.

8. Digital praksis

Ved bruk av digitalt verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støttes opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Ved bruk av digitalt verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitalt verktøy brukes med omhu og ikke domineres som arbeidsmåte.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Legge til rette for at barn utforsker og lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer

- Sikre at alle barn har erfaring med digitale hjelpemidler
- Ha en kritisk holdning til bruk av digitale hjelpemidler

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Få oversikt over om hvilken erfaring barna har med dette hjemmefra
- Utforme og lage digital bildebok sammen med barna
- Være med å skrive ut bilder, la barna prøve seg på å skrive og bruke tastaturet.

9. Omsorg

Omsorg er en forutsetning for trygghet og trivsel som igjen er en forutsetning for utforskning og læring. Omsorg er også viktig for sosial læring og utvikling av empati. Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring (Utdanningsdirektoratet, 2017).

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Sikre at barns behov for ro og hvile blir ivaretatt
- Legge til rette for at barn får være omsorgsgivere
- At barn opplever trivsel, trygghet og tilhørighet i barnehagen

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Vi skal være trygge voksne og skape gode relasjoner til barna.
- Vi skal anerkjenne barna som omsorgspersoner og oppmuntre og støtte omsorgsfulle handlinger mellom barna.

10. Medvirkning

Ifølge rammeplanen skal alle barn få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning tilpasset barnas individuelle behov. Også de yngste barna har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. (Utdanningsdirektoratet, 2017)

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Vi lytter til barnas behov og lytter til deres ønsker selv om de ikke alltid kan få oppfylt ønskene
- Vi er lydhøre for barnas kommentarer og kroppsspråk
- Ta med barnas innspill og reaksjoner inn i vurderingen av opplegget og planene våre

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Vi skal være oppmerksomme og sensitive for uttrykksmåtene som barna bruker for å formidle sine intensjoner
- Vi skal være bevisste på vår egen væremåte i møte med barna slik at vi åpner for muligheten til lekende samspill og deltakelse

- Vi skal hele tiden reflektere kritisk til egen praksis, væremåte og holdninger for å sikre barnas medvirkning

11. Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Fysisk aktivitet
- Få støtte i å mestre motgang og håndtere utfordringer
- Barna skal få tilbud og mulighet til hvile og avslapping
- Barna skal få sette ord på sine følelser og få anerkjennelse for følelsene sine.

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- På Tommeliten skal vi legge til rette for at barna skal få være fysiske aktive hver dag.
- Barna skal oppleve at det får veiledning i det å mestre motgang og håndtere ulike utfordringer.
- Skape gode rammer for gode måltider.

12. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Barna skal få utvikle seg til å bli selvstendige individer.
- Barna skal få fremme egne ulike perspektiver på livet og det samfunnet de vokser opp i.
- Personalet skal være gode rollemodeller i tråd med verdiene barnehagen står for.
- Personalet skal få mulighet til å reflektere over situasjoner og egen væremåte.

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Fremme og anerkjenne barn som selvstendige individer.
- Barna skal få medvirke utfra egne muligheter og egen lyst.
- Skape et miljø hvor barna får erfaring med de gode opplevelse og være i et godt fellesskap.

13. Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Barna skal få lære om og få erfaring med hvordan de kan ta vare på naturen
- Barna skal få mulighet til å gi hverandre omsorg
- Barnehagen skal støtte barnas kritiske tenkning

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Voksne skal legge til rette for at barna skal få mulighet til å tenke kritisk og handle på en etisk måte
- Gi barna mulighet til å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen
- Personalet skal bidra til at barna får gode naturopplevelser

14. Barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale pedagogiske og / eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Barna får mulighet til å delta i sosialt samspill ut fra egne behov og forutsetninger
- Personalet oppdager tidlig barn som trenger ekstra hjelp og støtte
- Personalet legger til rette for at barna får utvikle ferdighetene sine

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- Ha små grupper i lekesituasjoner
- Observasjoner av barna
- Se hvert enkelt barn og bygge videre på det

15. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging, vurdering og dokumentasjon er viktig i det pedagogiske arbeidet fordi de er nyttige redskaper for å sette profesjonelle rammer rundt det faglige innholdet barnehagen. Gjennom planlegging ønsker vi å oppnå forutsigbarhet og tydelige mål som blir synliggjort i våre arbeidsmetoder. Planlegging skal også markere at barnehagen er en pedagogisk virksomhet som jobber målrettet med fagområdene i rammeplanen, med barnehagelovens sine retningslinjer og i henholdt til våre vedtekter. Vurdering tar utgangspunkt i personalets refleksjoner rundt det pedagogiske arbeidet og vurderingsarbeidet bygges på faglige og etiske problemstillinger. Vår årsplan er et dokument som personalet skal bruke aktivt og tiltakene som hver avdeling har utviklet for de ulike fagområdene skal evalueres jevnlig.

Dokumentasjon er en del av vårt pedagogiske arbeid og målet med å dokumentere er knyttet til å synliggjøre hvordan vi personalet i barnehage forholder seg til kravene i barnehageloven og rammeplanen. Når det gjelder dokumentasjon, vil personopplysninger behandles i samsvar med personopplysningsloven.

Barnehagens mål for dette barnehageåret:

- Planlegging skal styrke vårt pedagogiske arbeid ved at vi utvikler tydelige rammer, faglige begrunnelser og metoder som brukes i møte med barna
- Vurdering skal føre til at barnehagen blir en lærende organisasjon som bruker refleksjon som evalueringsmetode
- Dokumentasjon skal betrygge foreldre, bydelen og andre instanser i at vi oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen
- Personopplysningsloven blir brukt aktivt i behandlingen av personopplysninger som omtalt i Rammeplanen

Avdelingens tiltak for dette barnehageåret:

- My kid, digitalt verktøy
- Månedspaner, ukeplaner, metodeplaner
- Bildedokumentasjon av ulike aktiviteter.